

2.4.2020

VR pääjohtaja Rolf Jansson

1. Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala -radan kehittäminen

Savonlinnassa on Suomen suurin mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä. Alueen teollisuuden materiaali- ja tuotekuljetukset ovat suuria ja niiden määrä on kasvussa. Teollisuuden toimintaedellytysten, elinvoimaisuuden ja kasvun turvaaminen edellyttää toimivaa logistiikkaverkkoa. Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala -radan kehittämisellä teollisuudelle pystytään tarjoamaan varma, nopea, taloudellinen ja ympäristöystävällinen kuljetusmuoto. Radan kehittäminen mahdollistaisi myös henkilöliikenteen avaamisen Savonlinna – Pieksämäki suuntaan, josta puolestaan avautuvat yhteydet Suomen valtaradoille pohjoiseen, etelään ja länteen. Rata on merkittävä Savonlinnan seudun saavutettavuudelle tarjoten nopean ja tehokkaan väylän monipuolisesti Savonlinnasta muualle Suomeen sekä muualta Savonlinnaan. Nopea ja helppo saavutettavuus on elinehto alueen matkailun kehittämiseksi.

Alueen merkittävimpien elinkeinojen, teollisuuden ja matkailun, kasvattaminen ja turvaaminen edellyttävät Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala -radan kehittämistä muun muassa radan sähköistämällä ja Laitaatsalmen ratasillan palauttamisella.

Laitaatsalmen ratasillan rata purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen. Etelä-Savon kauppakamari on vaatinut hankkeen toteuttamista kokonaisuutena, johon sisältyy myös rautatiesillan uudistamisen vaatima 12 miljoonan euron rahoitusosuus, mikä palauttaisi Savonlinna – Pieksämäki -yhteyden.

Henkilöjunaliikenne lakkautettiin Savonlinna – Pieksämäki -osuudella radan huonon kunnan takia keväällä 1988. Rata jäi tuolloin pelkästään tavaraliikenteen käyttöön, ja tämän jälkeen Savonlinnasta on ollut henkilöjunaliikennettä ainoastaan Parikkalaan. Savonlinna – Pieksämäki -rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu viimeisten vuosien aikana 42 miljoonaa euroa, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen.

Koko Parikkala–Pieksämäki-välin sähköistys ja Savonlinna–Rantasalmi-rataosan avaaminen uudelleen liikenteelle lisää radan ja ratakäntösillan kunnossapidon kustannuksia noin 1,1 M€:lla vuodessa. Toisaalta tämän hankevaihtoehdon avulla voidaan saavuttaa huomattavat, noin 1,1 M€:n suuriset säästöt Savosta ja Kainuusta Imatran, Joutsenon ja Lappeenrannan metsäteollisuuden tuotantolaitoksille hoidettavissa raakapuun kuljetuksissa. Radan sähköistyksen vuoksi nämä kuljetukset olisi edullisempaa hoitaa Savonlinnan ja Parikkalan kautta, sillä kuljetusmatka lyhenee jopa yli 80 km nykyisin käytettävään Kouvolan kautta kulkevaan reittiin verrattuna. Metsäteollisuuden lisäksi radan avaaminen toisi henkilöliikenteen kehittämiseksi ja erityisesti alueen matkailutoimialalle positiivista kehitystä.

Henkilöliikenteen käynnistäminen Savonlinna – Pieksämäki -rataosuudella on Itä-Suomen alueen kehittämisen kannalta tärkeää ja se avaisi myös uuden yhteyden Savon ja Karjalan ratojen väliin. Itä-Suomen alueen edunvalvonnan kokoava Nopeat Itäradat neuvottelukunta on laatinut selvityksen henkilöliikenteen palauttamiseksi. Selvityksen mukaan henkilöliikennepotentiaali on noin 60 000 matkustajaa vuodessa.

2.4.2020

Savonlinnan kaupunginhallitus on käsitellyt 19.12.2019 § 515 Savonlinna-Parikkala ratayhteyttä ja Putikon seisakkeen avaamista liikenteelle. Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavan esityksen: "Kaupunginhallitus esittää vetoomuksen VR:n pääjohtajalle Putikon seisakkeen avaamisesta liikenteelle sekä rataosuuden sähköistämisen selvittämisestä." Savonlinnan kaupunginhallituksen päätös 19.12.2019 § 515 on muistion liitteenä.

Savonlinnan kaupunki esittää Laitaatsalmen ratasillan rakentamista, Pieksämäki-Parikkala-Savonlinna-radan sähköistämistä sekä Putikon seisakkeen avaamista liikenteelle.

2. Savonlinna – Parikkala junaliikenne

Liikenne- ja viestintäministeriö sekä VR-Yhtymä Oy ovat neuvotelleet henkilöjunaliikenteen ostosopimuksen sopimuskaudelle, joka alkoi 1.1.2020 ja päättyy 31.12.2020.

Osapuolet voivat kuitenkin jatkaa sopimusta 19.6.2022 asti (Optiokausi) sopimalla Optiokauden käyttämisestä kirjallisesti viimeistään 31.12.2019 mennessä. Tämän ostosopimuksen mukaan välillä Savonlinna-Parikkala ajetaan päivittäin viisi junavuoroa.

Liikenne- ja viestintäministeriö ja VR Yhtymä Oy eivät ole ottaneet yllä mainittua optiokautta käyttöön. Liikenne- ja viestintäministeriö ja VR ovat tiedottaneet (LVM tiedote 18.2.2020 klo 10.24) neuvottelujen käynnistämisestä uudesta henkilöjunaliikenteen palveluiden hankinnasta vuoden 2020 jälkeiseen tilanteeseen. Tiedotteessa todetaan: "Vaikka keskustelut ovat vasta käynnistymässä, tulee myös seuraava hankintakokonaisuus sisältämään vähintään nykyisen junavuorojen tarjonnan. Päätöksiä hankinnoista on tarkoitus tehdä myöhemmin tämän vuoden aikana."

Savonlinna – Parikkala välillä oli 80 000 matkustajaa vuonna 2019. Junayhteyttä käytetään paljon työmatkaliikenteessä, esimerkiksi pelkästään Punkaharjulla sijaitseva Metsä Woodin kerto- ja koivuvareritehasalue työllistää 500 henkilöä. Savonlinna-Parikkala junayhteyttä käytetään myös pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa työmatkustuksessa. Parikkala-Savonlinna junayhteyttä käyttävät myös sekä lukion että ammattikoulun opiskelijat. Savonlinna ja Punkaharju ovat merkittäviä matkailukeskuksia, joten junayhteys palvelee matkailijoita.

Savonlinna - Parikkala välinen junavuorotiheys palvelee siis hyvin alueen elinkeinoelämän, matkailijoiden ja opiskelijoiden tarpeita pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa liikenteessä. Savonlinnan kaupungin saavutettavuuden kannalta on erittäin tärkeää, että nykyisen velvoiteliikennevuorojen mukainen palvelutaso säilyy myös 31.12.2020 jälkeen.